

Šifra učenca:

Državni izpitni center

N 1 3 1 1 0 1 2 1

REDNI ROK

2.

obdobje

Četrtek, 9. maj 2013 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki: Učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik. Učenec dobi en obrazec za točkovanje.

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 2. obdobja

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na obrazec za točkovanje.

Preden začneš reševati naloge, previdno iztrgaj prilogo z izhodiščnimi besedili.

Nato natančno preberi navodilo posamezne naloge in jo reši.

Piši čitljivo in s pisanimi ali z malimi tiskanimi črkami, skladno s pravopisnimi pravili.

Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.

Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 16 strani, od tega 3 prazne.

PRILOGA

I. DEL

BESEDILO 1

Večernico je prejela Bina Štampe Žmavc

Petek, 17. september 2010

Žirija pod predsedstvom Vlada Žabota je 15. 9. 2010 razglasila dobitnico večernice 2009. Nagrado za najboljše slovensko otroško in mladinsko izvirno leposlovno delo, ki je izšlo lani, je prejela Bina Štampe Žmavc za knjigo Cesar in roža (Založba Miš). Bina Štampe Žmavc je sicer ena najbolj ustvarjalnih pisateljic za otroke, ki je bila za nagrado večernica že večkrat nominirana, med letoma 2000 in 2002 pa je bila tudi članica žirije.

Svečana podelitev nagrade bo v četrtek, 23. septembra 2010, v Murski Soboti.

(Prirejeno po: <http://www.airbeletrina.si/scena/zgodilo-se-je/2806>; dostop 20. 10. 2012.)

BESEDILO 2

Nagrada večernica za Bino Štampe Žmavc

Murska Sobota, 23. 9. 2010

V današnjem uvodu srečanja slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede, ki ga je že petnajstič v sodelovanju z revijo Otrok in knjiga in murskosoboško pokrajinsko knjižnico pripravilo podjetje za promocijo kulture Franc Franc, je odgovorni urednik Večera Tomaž Ranc podelil nacionalno nagrado za mladinsko literaturo večernica pisateljici Bini Štampe Žmavc za knjigo Cesar in roža.

Nominiranci za nagrado, ki so jo letos podelili že štirinajstič, so bili še Mate Dolenc, Grega Hribar, Svetlana Makarovič in Dim Zupan.

Na razglasitvi nagrajenke je pevka Romana Krajnčan s spremljevalno glasbeno ekipo prvič predstavila novi projekt Pesmi o Mišku in Belamiški, ki jih je napisal Feri Lainšček, uglasbil pa Lojze Krajnčan.

Osrednja tema pisateljev na letošnjem srečanju je uglasbljanje mladinske literature. Na simpoziju, ki ga je pripravila revija Otrok in knjiga, sodelujejo tudi številni slovenski glasbeniki. Jutri bodo pisatelji obiskali nekaj pomurskih osnovnih šol, zvečer pa bodo v salonu Murske republike v hotelu Dobraj predstavili letošnje knjižne novosti.

Na razstavi, ki jo je pripravila višja knjižničarka iz pokrajinske in študijske knjižnice Vesna Radovanovič, so na ogled mladinska literarna dela, ki so izšla lani in so kandidirala za nagrado večernica.

Ivan Gerenčer

(Prirejeno po: <http://www.delo.si/clanek/122607>; dostop 20. 10. 2012.)

SLOVAR:

nominirati – imenovati, določiti kandidate za nagrado

OBRNI LIST.

BESEDILO 3**Bina Štampe Žmavc: Cesar in roža**

Gre za zbirko devetih pravljic, v katerih nastopajo klasični pravljичni junaki (cesarji, kraljične, spletične, princi, žabe itn.). Takšni pa so le na prvi pogled. V resnici jih avtorica postavi v povsem nove, domišljjsko bogate situacije. Nekatere so celo prav moderne. V pravljici Mobilnik srca si princ in princesa na primer pošiljata SMS-sporočila. V teh novih situacijah se znajde vsak po svoje. Za ene se konča srečno, za druge malo manj. V vsakem primeru pa so zgodbe vseh junakov skrivnostne, napete, polne zanimivih preobratov in posrečenih domislic.

(Prirejeno po: <http://www.zalozbamis.com/knjiga/cesar-in-roza/>; dostop 20. 10. 2012.)

II. DEL

Bina Štampe Žmavc

Vsakdan

Vsakdan je lahko pisan
kot pisan pajčolan.

Včasih je vesel in nasmejan
in se obleče kot Pust
in je ves bleščeč, razgret in srečen
od oči do ust.

Včasih je žalosten.

Takrat je ves vijoličast v obraz.
Ves dan samo po kotih poseda
in ga nenehno trese mraz.

Največkrat ni niti žalosten niti vesel.
Takrat je ves podoben sam sebi
in si, kot za špas,
nadene svoj vsakdanji obraz.

Vsakdan je lahko tudi bolan.
Takrat se ves skesan ovije v siv pajčolan
in v hipu postane čisto navaden
vsakdanji Vsakdan.

(Štampe Žmavc, B., 1990. *Čaroznanke*. Ljubljana: Mladinska knjiga.)

Prazna stran

I. DEL

**Naloge iz I. dela se navezujejo na besedila 1, 2 in 3.
Pozorno preberi izhodiščna besedila in reši naloge.**

1. Kaj je skupno vsem trem besedilom?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
- A Vsa besedila bralcu predstavijo knjigo Cesar in roža.
 - B Vsa besedila bralca seznanijo, da je bila Bina Štampe Žmavc za svoje delo nagrajena.
 - C Vsa besedila so povezana z delom Bine Štampe Žmavc.
 - Č Vsa besedila govorijo o podelitvi nagrade večernica.

	1
--	---

2. Katera trditev o izhodiščnih besedilih je pravilna in katera ne?
Če je trditev pravilna, obkroži DA, če ni pravilna, obkroži NE.

V vseh besedilih je znan avtor.	DA	NE
Vsa besedila so bila objavljena na spletu.	DA	NE
Besedilo 1 je bilo napisano prej kot besedilo 2.	DA	NE
Besedilo 3 je napisala Bina Štampe Žmavc.	DA	NE

	2
--	---

3. Katero besedilo naj prebere bralec, ki želi izvedeti navedene podatke?
Na črto napiši številko besedila 1, 2 ali 3.

Kdo vse je sodeloval pri organizaciji srečanja slovenskih mladinskih pisateljev?

Besedilo _____.

Kdo vse je bil imenovan za nagrado večernica? Besedilo _____.

Kdo je Bina Štampe Žmavc? Besedilo _____.

Katera založba je izdala knjigo Cesar in roža? Besedilo _____.

Kako je zgrajena knjiga Cesar in roža in kdo nastopa v njej? Besedilo _____.

	2
--	---

4. a) Kdaj je bilo napisano besedilo 1?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Pred prireditvijo, na kateri so podelili večernico.
B Med prireditvijo, na kateri so podelili večernico.
C Po prireditvi, na kateri so podelili večernico.

	1
--	---

- b) Iz česa v izhodiščnem besedilu je to razvidno?
Odgovor napiši na črto.

	1
--	---

5. Katere prireditve so poleg podelitve nagrade še potekale v okviru srečanja slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede? Poišči 2 in ju napiši na črti.

	2
--	---

6. Bina Štampe Žmavc je priznana avtorica. Kateri podatki v besedilu 1 potrjujejo to trditev?
Izberi dva podatka in odgovor v povedi napiši na črti.

	2
--	---

7. Kako so navedene besede iz izhodiščnih besedil povezane med seboj?
Na vsako črtico napiši ustrezno številko iz desnega stolpca.

___ uglasbljanje, glasbeniki	1	Besedi sta protipomenki.
___ klasični, moderni	2	Besedi sta podpomenki.
___ večernica, nagrada	3	Besedi spadata v isto besedno družino.
___ leposlovno, literarno	4	Besedi sta sopomenki.
	5	Besedi sta podpomenka in nadpomenka.

	2
--	---

8. Preberi navedeni del besedila.

Gre za zbirko devetih pravljic, v katerih nastopajo klasični pravljичni junaki (cesarji, kraljične, spletične, princi, žabe itn.). Takšni pa so le na prvi pogled. V resnici jih avtorica postavi v povsem nove, domišljjsko bogate situacije. Nekatere so celo prav moderne.

- a) Kaj v navedenem delu besedila pomeni besedna zveza *na prvi pogled*?
Razloži jo s svojimi besedami.
Odgovor v povedi napiši na črto.

	2
--	---

- b) Na kaj se v navedenem delu besedila nanaša podčrtana beseda *jih*?
Odgovor napiši na črto.

	1
--	---

- c) Kaj je podčrtana beseda?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Glagol.
B Samostalnik.
C Pridevnik.
Č Zaimek.

	1
--	---

9. Preberi poved.

Na simpoziju, ki ga je pripravila revija Otrok in knjiga, sodelujejo tudi številni slovenski glasbeniki.

- a) Iz navedene povedi izpiši glagola.
Napiši ju na črti.

	1
--	---

- b) V čem se razlikujeta glagola v navedeni povedi?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Razlikujeta se v glagolski osebi in številu.
B Razlikujeta se v glagolski osebi in času.
C Razlikujeta se v glagolskem času in številu.

	1
--	---

- c) Navedeno poved spremeni tako, da bo izražala dejanje, ki se bo šele zgodilo.
Napiši jo na črte.

	2
--	---

10. Preberi povedi.

Nominiranci za nagrado, ki so jo letos podelili že štirinajstič, so bili še Mate Dolenc, Grega Hribar, Svetlana Makarovič in Dim Zupan. Osrednja tema pisateljev na letošnjem srečanju je uglasbljanje mladinske literature.

Vprašaj se po podčrtanih besedah.

Vsako vprašalnico napiši na črto.

letos: _____

letošnjem: _____

	2
--	---

11. Preberi poved.

Na razglasitvi nagrajenke je pevka Romana Krajnčan s spremljevalno glasbeno ekipo prvič predstavila novi projekt Pesmi o Mišku in Belamiški, ki jih je napisal Feri Lainšček, uglasbil pa Lojze Krajnčan.

Iz povedi izpiši en samostalnik ženskega spola v ednini in samostalnik v množini. Napiši ju na črti.

	2
--	---

12. Napiši besedilo, v katerem boš predstavil/predstavila vse, kar v besedilih izveš o nagradi večernica.

A		3
B		2

II. DEL

Naloge iz II. dela se navezujejo na besedilo Bine Štampe Žmavc Vsakdan. Pozorno preberi izhodiščno besedilo in reši naloge.

1. Katera trditev o izhodiščnem besedilu je pravilna in katera ne?
Če je trditev pravilna, na črtico napiši P, če ni pravilna, napiši N.

___ To je ljudska pesem.

___ Pesem je prevedena.

___ Za celotno pesem je značilno mračno razpoloženje.

___ Izhodiščno besedilo je umetnostno/umetniško besedilo.

	2
--	---

2. Izhodiščno besedilo je pesem. S čim iz besedila lahko utemeljiš to trditev?
Na črti napiši dve utemeljitvi.

	2
--	---

3. Katero nasprotje je izraženo v 2. kitici? Kaj vse je povedano o prvem in kaj o drugem delu tega nasprotja?
Odgovori v eni ali dveh povedih.

	4
--	---

4. Kaj v 2. kitici pomeni, da je vsakdan *srečen od oči do ust*?

Ležeče napisani del besedila razloži s svojimi besedami. Odgovor napiši na črti.

	1
--	---

5. a) Iz izhodiščnega besedila izpiši poosebitev in primero.

Primer za poosebitev: _____

Primer za primero: _____

	2
--	---

- b) Ali je za izhodiščno besedilo bolj značilna poosebitev ali primera?
Dopolni poved.

Za besedilo je bolj značilna _____, saj _____

	1
--	---

6. Bina Štampe Žmavc je znana slovenska pesnica. V šoli ste brali tudi pesmi drugih avtorjev. Kateri trije od naštetih avtorjev so prav tako napisali veliko pesmi?

Obkroži črke pred pravilnimi odgovori.

- A Tone Pavček
- B Leopold Suhodolčan
- C Hans Christian Andersen
- Č Boris A. Novak
- D Svetlana Makarovič

	2
--	---

7. Napiši besedilo in v njem razloži:

- s katero besedno zvezo je predstavljen vsakdan v prvi, s katero v tretji in s katero v zadnji kitici,
- kaj vse je o vsakdanu povedano v prvi, tretji in zadnji kitici.

A		4
B		2

SKUPNO ŠTEVILO TOČK:

	50
--	-----------

Prazna stran

Prazna stran